

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.033

**Inventaris van het archief van F.X. de
Brouwer van Hogendorp [levensjaren
1807-1871], 1829-1871 en enkele
verwanten, 1826-1901**

Versie: 15-08-2019

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1972

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Inhoud.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
I. Michel Joseph François de Brouwer (1776-1862).....	11
II. Florentin Xavier de Brouwer van Hogendorp (1807-1871) en Sara Wilhelmina Johanna van Hogendorp (1810-1888) `.....	12
A. Florentin Xavier de Brouwer van Hogendorp.....	12
Particulier.....	12
Functies.....	12
B. Sara Wilhelmina Johanna van Hogendorp.....	14
III. Zenobie Maria Caroline Françoise de Brouwer (geb. 1830).....	15
IV. Pierets van Croonenburgh (1756-1838).....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 131 De Brouwer van Hogendorp

Archiefbloknummer:

C22297

Omvang:

24 inventarisnummer(s); 0,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Brouwer van Hogendorp, Florintin Xavier (1810-1888)

Hogendorp, Wilhelmina Johanna van (1810-1888)

Brouwer, Michel Joseph François de (1776-1862)

Pierets de Croonenburgh, Isabella Wilhelmine Bernardine (1787-1864)

Brouwer, Zenobie Maria Caroline Françoise de (geb., , 1830)

Pierets van Croonenburgh (1756-1838)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

F.X. Brouwer van Hogendorp (1810-1888), Belgisch parlementslid en investeerder in spoorwegmaatschappijen en concessies. Hij financierde spoorlijnen in België, Luxemburg, Nederland, Rusland en Turkije. In Nederland was hij van 1863 tot en met 1869 mededirecteur van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.

Het archief bevat o.a. documenten (briefwisselingen, aantekeningen, en rapporten) betreffende de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en de aanleg en beheer van de lijn Eindhoven-Luik. Verder diverse stukken met betrekking tot aanleg en exploitatie van spoorwegen en spoorwegmaatschappijen. Daarnaast ook stukken betreffende de families De Brouwer en Van Hogendorp, o.a. privé correspondentie en genealogische aantekeningen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 131 De Brouwer van Hogendorp, nummer toegang 2.21.033, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Brouwer van Hogendorp, de, 2.21.033, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Florentin Xavier de Brouwer werd op 20 mei 1807 in Mechelen geboren. Op 3 september 1829 huwde hij Sara Wilhelmina Johanna, gravin van Hogendorp (1810-1888), wier achternaam hij bij de zijne voegde. De Brouwer van Hogendorp had, na een geslaagde rechtenstudie in Leuven, belangrijke financiële relaties aangeknoopt met de bankiershuizen Hirsch en Bischofsheim, hetgeen hem in staat stelde invloed uit te oefenen in de Belgische economie. In 1848 werd hij gekozen in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, waarin hij mede ijverde voor een goede spoorwegexploitatie. Zelf projecteerde hij de spoorlijnen vanuit Luik naar Belgisch Limburg, die in de naaste toekomst verbonden zouden worden met Nederlandse lijnen.

Ook in Nederland trachtte hij concessies te verkrijgen, zoals in 1857 voor de lijn Borculo-Enschede-Hannover. Zijn activiteiten breidden zich zelfs uit tot in Rusland, waar hij via zijn relaties het huis Hirsch de financier werd van de spoorlijn Moskou-Riazan, en Turkije, waarheen hij vlak voor zijn dood in 1871 een inspectiereis wilde maken.

Zijn voornaamste bijdrage aan het Nederlands spoorwegwezen was de fusie van zijn Société du Chemin de Fer Liégeois-Limbourgeois et ses Prolongements met de in 1863 opgerichte Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, waarvan hij tot 1869 mededirecteur was. Onder zijn medebeheer kwam in 1866 de lijn Eindhoven-Luik tot stand, waarvan de exploitatie niet de verwachte baten opleverde, omdat er nog geen aansluitende lijnen in Nederland waren aangelegd. Dit leidde tot geldelijke moeilijkheden in de Maatschappij, die mede door zijn financieringskunde werden overwonnen.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief werd in 1953 door mej. A. Thorbecke tegelijk met de collectie Thorbecke aan het Algemeen Rijksarchief overgedragen.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief***INHOUD***

Ook voor Noord-Nederland heeft het archief betekenis, omdat het, met enige stukken uit het familiearchief Vrolik, de enige gegevens bevat over de oprichting en de eerste jaren van exploitatie van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, waarvan het eigen archief, op enkele notulen na, verdwenen is.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDELEN****I. MICHEL JOSEPH FRANÇOIS DE BROUWER (1776-1862)**

Michel Josphe François de Brouwer, burgemeester van Breendonk, was gehuwd met Isabella Wilhelmine Bernardine Pierets de Croonenburgh (1787-1864)

1

Ingekomen brief van S.J. Martini-van Hogendorp.
1838

1 stuk

II. FLORENTIN XAVIER DE BROUWER VAN HOGENDORP (1807-1871) EN SARA WILHELMINA JOHANNA VAN HOGENDORP (1810-1888)**A. FLORENTIN XAVIER DE BROUWER VAN HOGENDORP****PARTICULIER**

- 2** Briefwisseling met A. Armand, Zenobie de Brouwer, C. Hansen, S.G. de Mey, L. de Moor, V. Wouters en N.N.
1829-1865 1 omslag
- 3** Diploma behorende bij de Leopoldsorde, hem toegekend bij besluit van koning Leopold I van België van 9 juni 1854, ordernummer 1206/3, met concept-bedankbrief.
1854 2 stukken
- 4** Diploma behorende bij de orde 3e klasse van Medjidië, hem toegekend door de sultan van Turkije, met omslag, vertalin en begeleidende brief.
1871 4 stukken

FUNCTIES

- 5** Aantekeningen over de wettelijke reglementering en de exploitatie van spoorwegen in diverse landen over de jaren 1849-1851.
ca. 1851 1 omslag
- 6** Rapport van De Brouwer van Hogendorp, lid van de centrale commissie van de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers over de begroting van de minister van Openbare Werken.
1853 1 omslag
gedrukt
- 7** Stukken betreffende voorstellen tot de aanleg van de spoorlijnen Luik-Diest en Luik-Hasselt en van aansluitende spoorlijnen met Nederland.
1853, 1855 1 omslag
- 8** Rapporten van de directie van de afdeling Spoorwegen, Post en Telegrafie van het ministerie van Openbare Werken aan de minister naar aanleiding van de voorgestelde halvering van het tarief voor steenkoolvervoer.
1853 2 stukken
- 9** Overeenkomst tussen De Brouwer van Hogendorp en de gebroeders Waring, aannemers, over de exploitatie van een spoorlijn Moskou-Saratov, afschrift.

- 1858
gehectografeerd 1 stuk
- 10** Diploma van lidmaatschap van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs.
1858. 1 charter
- 11-12** Briefwisseling over de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en over de exploitatie van de lijn Eindhoven-Luik.
1861-1870. 2 omslagen
- 11** Met: F. Belpaire, L. Bikar, M. Bonsema Bentum, P.M. Chanot, C. Conrad, A. Dejardin, S.J. Engeringh, D. Fock, J.G.W. Fijnje, J.W.R. Gerlach, Gischler, C. Harmens, A. (?) Hartmann, H.P. van Heukelom, Ch. Hiel, Hirsch.
- 12** F. Jacquemin, Jordens, S. van Houten, E. Levysohn, M.S. le Main, A.P.H. Obreen, F. Pauwels, Rampelbergh, J. Rauch, F. (?) Regray, S.J. Reynders, Sarazin, F.C. Schlosser, B. Schnitz Kanhailbaum, Fa. Sorel en Zn, Stamm, F.W. Testas, J.R. Thorbecke, Trone, A. Vrolik, H.A. van de Wall Bake, M.M. von Weber, T. Wordsworth en N.N.
- 13** Ingekomen rondschrijfbrief van H.A. van de Wall Bake, rondgezonden aan F. s'Jacob, W. Poolman en A. Vrolik, mede-oprichters van de Nederlandsche maatschappij voor Spoorwegmaterieel, houdende een bespreking van de terugtrekking van W. Wolterbeek uit de onderneming, met bijlage.
1861. 2 stukken
- 14** Ingekomen circulaire van de raad van bestuur van de Nederlandsche Maatschappij voor Spoorwegmaterieel, houdende een mededeling betreffende de tweede storting van aandelen.
1862 1 stuk
gedrukt
- 15** Ingekomen adressen van inwoners van Harlingen om een spoorwegaansluiting en om verbetering van deze aansluiting, met anonieme berekening van de dienstregeling.
1863 en z.j. 3 stukken
- 16** Aantekeningen over de gemiddelde exploitatiekosten per dag per mijl op diverse lijnen, berekend door A. Vrolik en N.N.
1863, 1867 2 stukken
- 17** Stukken betreffende personeelsaangelegenheden bij de spoorwegen.
1863-1869 1 omslag
Met staat op de adressen van sollicitanten en personeelsleden.

- 18** Stukken betreffende de regeling van de treinenloop op de spoorlijn
Eindhoven-Luik.
1867 1 omslag
- 19** Rapport van de directie van de Königliche Sachsische Staatsbahnen
over de spoorwegexploitatie aldaar.
z.j. 1 katern
- B. SARA WILHELMINA JOHANNA VAN HOGENDORP.***
- 20** Ingekomen brief van S.J. Martini van Ouwerkerk.
1826 1 stuk
- 21** Condoleancebrieven naar aanleiding van haar overlijden.
1888 1 omslag

**III. ZENOBIE MARIA CAROLINE FRANÇOISE DE BROUWER
(GEB. 1830).**

Zenobie de Brouwer, ongehuwd, ontving in 1900 het Pauselijk kruis.

22	Ingekomen brief van C. de Brouwer.
1900	1 stuk
23	Genealogische aantekeningen en correspondentie.
1900-1901 en z.j.	1 omslag

IV. PIERETS VAN CROONENBURGH (1756-1838).

Genoemde persoon was de vader van de onder I genoemde Isabelle Wilhelmina Pierets van Croonenburgh.

24

Ingekomen brief van zijn aangetrouwde kleindochter Sara
Wilhelmina van Hogendorp.
1830

1 stuk